

vanffeligst Spørgsmaal, eller i alt Fald et Spørgsmaal, der har voldet adskillige Følelsesløsheder, om Island henhørte under Rigsraadet eller Rigsdagen, om det var en selvstændig Deel af det hele Monarchi, men dette Spørgsmaal er jo nu bortfaldet, nu er Rigsdagen ikke blot en særlig dansk Repræsentation, men en Rigsrepræsentation, der altsaa har den lovgivende og stattebevilgende Myndighed i de fælles Anliggender ogsaa med Hensyn til Island. Dette anseer jeg for høvet over enhver Tvivl, og deraf vil ganske vist følge, at Island ogsaa maae have Lov til at deeltage i denne Repræsentation. Jeg troer, at Udvalget har kunnet tale paa hele det danske Folks Vegne, naar det siger, at Islænderne skulle være os velkomne, naturligtvis paa lovlige Betingelser og paa lovlig Maade; maaskee vilde en Grundlovsforandring, især da Grundloven siden det ældre Forbehold er undergaaet en Revision, dertil være nødvendig, men at det principielt ikke fra dansk Side vil møde nogen Modstand, at en passende Andeel i Repræsentationen for hele Riget tilstaaes Islænderne, derom holder jeg mig overbevist. Jeg er ogsaa overbevist om, at dette ikke engang vil blive knyttet til den Betingelse, som Folkethinget havde opstillet, nemlig, at der ydedes et Bidrag fra Island til de fælles Anliggender — jeg beder om Forlæelse, for at dette gamle ulykkelige Ord endnu ligger mig paa Tungen, jeg mener hele Rigets Anliggender. Jeg troer, at selv om man ikke beskæfter Islænderne til disse Anliggender, maa der ligesuldt principielt tilkomme dem en saadan Ret med Hensyn til Deeltagelse i den lovgivende Myndighed. Men paa den anden Side har det vist sig, at en Fordring herpaa ikke er fremkommen fra Islænderne, og den Forudsætning, hvorfra man i 1849 gik ud, at de ikke ønskede det, har altsaa stadfæstet sig; Alt, hvad der herefter i saa Henseende kan gøres til Islændernes Betryggelse, er at sige, at man ikke vil kalde dem til en saadan Deeltagelse i Rigsdagen uden deres eget Samtykke. Her er deres Samtykke berettiget, og det er jo ogsaa paa

Grund af en Formodning om, at de ikke ønskede det, at man ikke hidtil har indrømmet dem en saadan Deeltagelse. Det maa derhos ogsaa erkendes, at, naar Island faaer fuldstændig Selvstyrelse med Hensyn til dets særlige Anliggender, og naar Omfanget af disse faaer en saadan Fylde, som det har faaet ved Regjeringens Udcast, der i saa Henseende ikke er undergaaet nogen Indskrænkning ved, hvad her er bragt i Forslag, kan Islændernes Interesse i at deeltage i Rigsdagens Beslutninger om Rigets almindelige Anliggender ikke være saa stor, at det jo maaskee vil være meget længe, inden Islænderne reclamere en saadan Hæder. — Dermed mener jeg altsaa, at de statsretlige Punkter, paa hvis Fastsættelse Rigsdagen ikke kunde give Afkald, ville være indbragte i Loven, nemlig en fælles Høstetret og en for Rigsdagen ansvarlig Minister for de Gjenstande, som henhøre til Islands særlige Anliggender, men forøvrigt en stor Autonomi med stor udstrakt Myndighed for dets særlige Anliggender og en overordnet Bestyrelse, som har Sæde paa Island, hvorom iøvrigt Udvalget slet ikke har udtalt sig i sin Indstilling, fordi det vilde være at gaae ind paa Islands særlige Anliggender, hvori vi ikke vilde blande os. Paa den anden Side fastholde vi, at Island henhører under den danske Grundlov og den danske Statsmyndighed med Hensyn til alle Sager, der ikke ere erklærede for særlig islandske, og jeg troer, at det vil billiges, i alt Fald burde det paa Island finde Paastjænnelse, at man i saa Henseende har indskrænket sig til det absolut Nødvendige.

Den anden Deel af Sagen er en reen finantiel; thi uagtet det ganske vist i Almindelighed er Selvstændighedens Betingelse, at man ogsaa kan sørge for sig selv og leve af sig selv, og en egentlig Berettigelse til at kræve en saadan Selvstændighed kun kan kjøbes for denne Pris, saa er hele det historiske Forhold saaledes, og det gode Hjertelag, som jeg tør forudsætte hos alle Danske for dem, som staae vore Fædre nærmest, saa stort, at det under alle Forhandlinger om Sagen er blevet